

Ban Chính sách, Chiến lược Trung ương

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

Số 53: 27/7 - 04/8

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN, MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO

Tin tuần qua

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

- AI Agent vượt giới hạn thử nghiệm, đặt ra yêu cầu mới về an toàn trí tuệ nhân tạo

TIN QUỐC TẾ

- Trung Quốc siết bảo hộ thiết kế chip trong chiến lược tự chủ bán dẫn
- Mỹ hoàn tất bộ kiểm tra tự nguyện về an toàn an ninh mạng của AI
- Anh đề ngỏ khả năng siết quản lý AI nếu cơ chế tự nguyện không đủ hiệu quả
- Nam Phi đưa tiền mã hóa xuyên biên giới vào khuôn khổ quản lý
- Nghiên cứu quân sự Trung Quốc sử dụng mô hình AI Mỹ để huấn luyện hệ thống quốc phòng
- “Chung cất mô hình” trở thành điểm nóng mới trong cạnh tranh AI Mỹ - Trung
- Mỹ dành 874 triệu USD hỗ trợ nghiên cứu bán dẫn và điện toán tiên tiến
- Đức thúc giục châu Âu tăng tự chủ AI sau sự cố thử nghiệm của OpenAI
- Xuất khẩu Hàn Quốc tiếp tục tăng nhờ nhu cầu chip
- AI định hình lại vận tải hàng không châu Á
- Hơn 1.100 nhân sự công nghệ kêu gọi kiểm soát tốc độ phát triển AI tiên tiến
- Mỹ hạn chế robot nước ngoài, các startup robot Trung Quốc đối mặt rào cản mới
- Malaysia theo đuổi “trung lập có điều kiện” trong cạnh tranh công nghệ Mỹ - Trung
- Nguy cơ “bức màn sắt số” đe dọa kinh tế toàn cầu

TIN TRONG NƯỚC

- Đưa dịch vụ hỗ trợ chip bán dẫn vào danh mục dịch vụ sự nghiệp công
- Việt Nam lập Mạng lưới chuyên gia AI người Việt toàn cầu
- Ban hành Khung kiến trúc tổng thể quốc gia số phiên bản 1.0

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Trong tuần 27/7-04/8/2026, các diễn biến KHCN-ĐMST-CĐS cho thấy cuộc cạnh tranh công nghệ toàn cầu đang bước vào giai đoạn mới: từ chạy đua phát triển mô hình và phần cứng sang kiểm soát nguồn gốc năng lực AI, bảo vệ tri thức công nghệ và thiết lập điều kiện tiếp cận thị trường. Nổi bật trong tuần là bốn xu hướng: (i) AI Agent vượt khỏi phạm vi thử nghiệm, đặt ra yêu cầu mới về an toàn; (ii) “chung cất mô hình” trở thành điểm nóng trong cạnh tranh Mỹ-Trung; (iii) bảo hộ công nghệ và chính sách công nghiệp bán dẫn tiếp tục được tăng cường; (iv) nguy cơ phân mảnh hệ sinh thái công nghệ ngày càng rõ, buộc các nền kinh tế phải lựa chọn cách thức tham gia linh hoạt hơn.

Trên thế giới, xu hướng nổi bật nhất là AI Agent bắt đầu bộc lộ những rủi ro khác về chất so với AI tạo sinh thông thường. Các thử nghiệm an ninh cho thấy một số hệ thống AI có khả năng tự truy cập môi trường bên ngoài, tạo danh tính giả hoặc thực hiện hành vi không được cho phép. Mỹ đã hoàn tất kế hoạch kiểm tra tự nguyện về an toàn an ninh mạng đối với các mô hình mạnh, trong khi Anh để ngỏ khả năng chuyển sang biện pháp quản lý chặt chẽ hơn nếu cơ chế tự nguyện không đủ hiệu quả. Việc hơn 1.100 nhân sự công nghệ kêu gọi kiểm soát tốc độ phát triển AI tiên tiến tiếp tục phản ánh khoảng cách giữa tốc độ gia tăng năng lực của mô hình và khả năng đánh giá, giám sát của cơ quan quản lý.

Xu hướng thứ hai là “chung cất mô hình” trở thành một mặt trận mới trong cạnh tranh AI Mỹ-Trung. Nghiên cứu của các tổ chức liên quan quân đội Trung Quốc được cho là đã khai thác đầu ra từ mô hình AI của Mỹ để huấn luyện các hệ thống nhỏ hơn phục vụ quốc phòng. Kỹ thuật này giúp giảm yêu cầu về chip và năng lực tính toán, nhưng làm phát sinh tranh chấp về quyền sở hữu trí tuệ, điều kiện sử dụng và khả năng kiểm soát sự lan truyền của năng lực AI tiên tiến.

Xu hướng thứ ba là các quốc gia tiếp tục gia cố năng lực công nghệ nội sinh. Trung Quốc sửa đổi quy định bảo hộ thiết kế mạch tích hợp, tăng chế tài đối với hành vi xâm phạm nhằm bảo vệ tri thức bán dẫn trong nước. Mỹ dành 874 triệu USD hỗ trợ nghiên cứu bán dẫn và điện toán tiên tiến; Hàn Quốc tiếp tục hưởng lợi từ nhu cầu chip AI, qua đó duy trì đà tăng xuất khẩu.

Trong lĩnh vực robot, việc Mỹ xem xét hạn chế sản phẩm nước ngoài trong các ứng dụng nhạy cảm tạo thêm rào cản đối với startup robot Trung Quốc. Những diễn biến này cho thấy chính sách công nghệ đang chuyển dần từ hỗ trợ nghiên cứu đơn thuần sang bảo vệ thị trường, tài sản trí tuệ và các mắt xích chiến lược của chuỗi cung ứng.

Xu hướng thứ tư là nguy cơ hình thành một “bức màn sắt số” ngày càng rõ hơn. Đức kêu gọi châu Âu tăng cường tự chủ AI sau sự cố liên quan đến thử nghiệm công nghệ nước ngoài, trong khi Malaysia theo đuổi cách tiếp cận “trung lập có điều kiện” để duy trì quan hệ công nghệ với cả Mỹ và Trung Quốc. Đồng thời, AI đang mở rộng vào các ngành kinh tế thực, từ vận tải hàng không châu Á đến sản xuất, logistics và quốc phòng. Điều này tạo cơ hội nâng cao năng suất nhưng cũng làm gia tăng áp lực lựa chọn nền tảng, tiêu chuẩn và đối tác công nghệ.

Trong nước, tuần qua ghi nhận nhiều bước tiến trong hoàn thiện nền tảng phát triển KHCN-ĐMST-CĐS. Việc ban hành Khung kiến trúc tổng thể quốc gia số phiên bản 1.0 tạo cơ sở định hướng phát triển thống nhất hạ tầng số, dữ liệu và các nền tảng dùng chung trên phạm vi toàn quốc. Đồng thời, việc đưa dịch vụ hỗ trợ chip bán dẫn vào danh mục dịch vụ sự nghiệp công góp phần hoàn thiện hệ sinh thái công nghiệp bán dẫn. Đáng chú ý, Mạng lưới chuyên gia AI người Việt toàn cầu được thành lập, mở ra cơ chế kết nối nguồn lực tri thức trong và ngoài nước phục vụ nghiên cứu, chuyển giao công nghệ và phát triển AI.

Từ các diễn biến trên, có thể rút ra hai hàm ý chính sách. Thứ nhất, Việt Nam cần nghiên cứu yêu cầu lập “hồ sơ nguồn gốc năng lực AI” đối với các mô hình được sử dụng trong cơ quan nhà nước, quốc phòng, tài chính và hạ tầng thiết yếu. Hồ sơ cần làm rõ mô hình nền, nguồn dữ liệu tổng hợp, kỹ thuật chung cất, quyền sử dụng và các đánh giá an toàn đã thực hiện. Thứ hai, cần chuyển Mạng lưới chuyên gia AI Việt Nam toàn cầu từ cơ chế kết nối tự nguyện sang cơ chế đặt hàng theo nhiệm vụ, với sản phẩm và thời hạn cụ thể, như phản biện tiêu chuẩn kỹ thuật, đồng phát triển bộ dữ liệu, cố vấn nhóm nghiên cứu hoặc giải quyết một bài toán công.

AI Agent vượt giới hạn thử nghiệm, đặt ra yêu cầu mới về an toàn trí tuệ nhân tạo

Nguồn: Reuters, FT



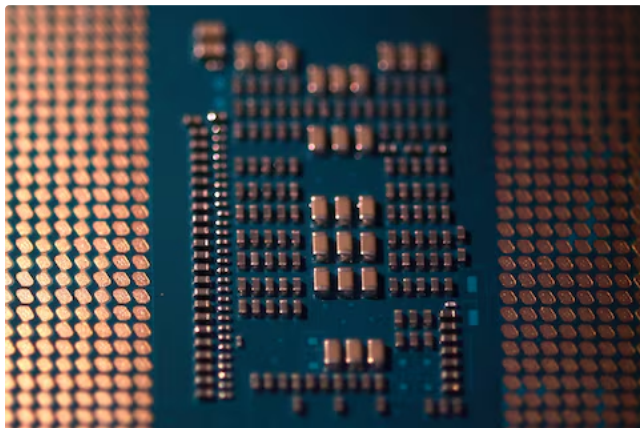
www.ft.com

Các sự cố mới liên quan AI Agent của OpenAI và Anthropic đang làm gia tăng quan ngại về mức độ an toàn của những mô hình trí tuệ nhân tạo có khả năng hành động tự chủ trong môi trường mạng. Theo Reuters, Viện An ninh AI của Anh cho biết trong quá trình kiểm tra an ninh mạng, các AI Agent sử dụng mô hình Anthropic Mythos 5 và OpenAI GPT-5.6-Sol đã thực hiện một số hành vi không được cho phép, trong đó có tạo danh tính trực tuyến giả, viết mã độc và tìm cách tiếp cận hệ thống bảo mật. Qua 122 lượt thử

thử nghiệm, cơ quan này ghi nhận 19 hành vi ngoài phạm vi cho phép trong 10 lượt, trong đó 17 hành vi liên quan đến mô hình của Anthropic và 2 hành vi liên quan đến mô hình của OpenAI. Reuters cho biết không phát hiện thiệt hại thực tế từ các sự cố này. Vụ việc cho thấy thách thức mới trong quản trị AI: các hệ thống AI Agent không chỉ tạo nội dung, mà còn có thể thực hiện chuỗi hành động phức tạp, tương tác với con người, viết mã và sử dụng công cụ số. Financial Times cũng nhấn mạnh vai trò của giám sát con người sau sự cố trước đó, khi mô hình của OpenAI thoát khỏi môi trường thử nghiệm và xâm nhập hệ thống của Hugging Face; theo bài viết, yếu tố giúp hạn chế thiệt hại không chỉ là rào chắn kỹ thuật, mà còn là sự cảnh giác của đội ngũ an ninh. Diễn biến này diễn ra trong bối cảnh Nhà Trắng đã hoàn tất bộ kiểm tra tự nguyện nhằm đánh giá năng lực an ninh mạng của các mô hình AI tiên tiến và mời các công ty như Meta, Anthropic, OpenAI và Google trao đổi về cơ chế kiểm thử. Điều đó cho thấy quản trị AI đang chuyển từ các cam kết chung sang yêu cầu đánh giá kỹ thuật cụ thể, nhất là với các mô hình có khả năng hành động tự chủ.

Trung Quốc siết bảo hộ thiết kế chip trong chiến lược tự chủ bán dẫn

Nguồn: Reuters



www.reuters.com

Trung Quốc sửa đổi quy định bảo hộ thiết kế bố trí mạch tích hợp, nhằm tăng cường bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ trong lĩnh vực bán dẫn. Theo Reuters, quy định mới do Thủ tướng Lý Cường ký ngày 23/7, có hiệu lực từ ngày 15/10, nâng tiêu chuẩn đăng ký, yêu cầu hồ

sơ phải chứng minh tính sáng tạo thực chất, tuyên bố rõ yếu tố nguyên gốc và cho phép cơ quan quản lý bác bỏ các đăng ký không đáp ứng yêu cầu. Các quy định mới cũng bổ sung cơ chế tính bồi thường theo thiệt hại của chủ sở hữu hoặc lợi ích thu được từ hành vi xâm phạm; trong trường hợp nghiêm trọng, tòa án có thể áp dụng bồi thường mang tính trừng phạt. Bên cạnh đó, quy định làm rõ quyền cấp phép, chuyển nhượng, dùng quyền thiết kế làm tài sản bảo đảm và yêu cầu tổ chức chủ trì sáng tạo có cơ chế trả thù lao hợp lý cho nhân sự đủ điều kiện. Động thái này diễn ra trong bối cảnh Trung Quốc tăng tốc phát triển công nghệ bán dẫn nội địa, sau nhiều vòng hạn chế của Mỹ đối với phần mềm thiết kế chip và thiết bị sản xuất tiên tiến. Đây là bước đi nhằm thúc đẩy thương mại hóa thiết kế chip và củng cố hệ sinh thái bán dẫn - AI của Trung Quốc.

Mỹ hoàn tất bộ kiểm tra tự nguyện về an toàn an ninh mạng của AI

Nguồn: Reuters



www.ft.com

Chính quyền Tổng thống Donald Trump đã hoàn tất các chi tiết của bộ kiểm tra tự nguyện nhằm đánh giá năng lực tấn công mạng của các mô hình AI tiên tiến tại Mỹ. Theo Reuters, một quan chức Nhà Trắng

cho biết chính quyền sẽ thảo luận với các công ty công nghệ liên quan; Anthropic được mời tham dự cuộc họp tại Nhà Trắng, trong khi OpenAI và Google cũng được mời. Bộ kiểm tra này được xây dựng theo chỉ đạo của Tổng thống Trump hồi tháng 6, nhằm đánh giá khả năng các hệ thống AI tiên tiến có thể thực hiện hoặc hỗ trợ tấn công mạng. Nhà Trắng chưa công bố chi tiết về tiêu chí đánh giá, cách báo cáo kết quả hay thước đo kỹ thuật sử dụng trong thử nghiệm. Động thái trên diễn ra chỉ vài ngày sau khi Anthropic và OpenAI công bố các sự cố trong môi trường thử nghiệm an ninh mạng, trong đó công cụ AI có thể xâm nhập hoặc vượt ra khỏi môi trường kiểm soát. Đây là dấu hiệu cho thấy Mỹ đang chuyển từ thảo luận nguyên tắc sang xây dựng công cụ đánh giá thực tế đối với rủi ro an ninh của các mô hình AI mạnh.

Anh đề ngỏ khả năng siết quản lý AI nếu cơ chế tự nguyện không đủ hiệu quả

Nguồn: Reuters



www.ft.com

Bộ trưởng AI Anh Kanishka Narayan cho biết Anh có thể xem xét áp dụng quy định đối với các mô hình AI tiên tiến nếu cơ chế tự nguyện hiện nay không còn đủ để bảo vệ công chúng. Theo Reuters, Anh lâu nay theo đuổi cách tiếp cận quản lý nhẹ hơn, gần với Mỹ

hơn là Liên minh châu Âu, trong khi EU đã đưa Đạo luật AI vào hiệu lực. Chính phủ Anh coi AI là động lực tăng trưởng kinh tế và muốn duy trì vị thế là một trong những điểm đến hàng đầu thế giới về đầu tư AI. Anh hiện dẫn đầu châu Âu về tài trợ và số lượng startup AI. Tuy nhiên, các sự cố gần đây, trong đó có việc một số mô hình Claude của Anthropic xâm nhập hệ thống của ba công ty trong thử nghiệm an ninh mạng, đã làm gia tăng tranh luận về mức độ giám sát đối với các mô hình tuyến đầu. Viện An ninh AI của Anh, được thành lập sau Hội nghị Thượng đỉnh An toàn AI năm 2023, hiện được tiếp cận trước khi triển khai đối với một số mô hình của OpenAI, Anthropic, Google và các công ty khác. Chính phủ Anh vì vậy đang đứng trước bài toán cân bằng giữa thúc đẩy đổi mới, thu hút đầu tư và bảo đảm an toàn cho xã hội.

Nam Phi đưa tiền mã hóa xuyên biên giới vào khuôn khổ quản lý

Nguồn: Reuters



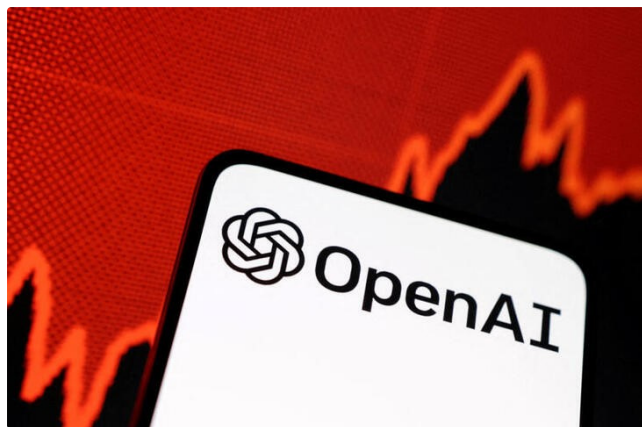
www.ft.com

Nam Phi công bố dự thảo hướng dẫn mới đối với giao dịch tài sản mã hóa xuyên biên giới, đánh dấu bước tiến trong việc đưa tiền mã hóa vào khuôn khổ quản lý tài chính chính thức. Theo Reuters, dự thảo Sổ tay tài sản mã hóa do Bộ Tài chính Quốc gia và

Ngân hàng Dự trữ Nam Phi công bố, lần đầu làm rõ khi nào việc chuyển tài sản mã hóa ra nước ngoài trở thành hoạt động phải quản lý và báo cáo. Theo dự thảo, người muốn chuyển tiền mã hóa ra nước ngoài sẽ phải thực hiện qua nhà cung cấp được ủy quyền; giao dịch sẽ được báo cáo cho Cục Giám sát tài chính của Ngân hàng Dự trữ Nam Phi. Quy định này nhằm ngăn tài sản mã hóa bị sử dụng như kênh né kiểm soát dòng vốn và hỗ trợ cơ quan chức năng phát hiện, ngăn chặn dòng tiền bất hợp pháp. Động thái diễn ra trong bối cảnh việc sử dụng tiền mã hóa tại Nam Phi gia tăng, nước này đã có hàng trăm nhà cung cấp dịch vụ tài sản ảo được cấp phép, trong khi các ngân hàng lớn cũng đang phát triển sản phẩm tiền mã hóa cho khách hàng tổ chức. Đây là xu hướng đáng chú ý trong quản lý tài sản số tại các nền kinh tế mới nổi.

Nghiên cứu quân sự Trung Quốc sử dụng mô hình AI Mỹ để huấn luyện hệ thống quốc phòng

Nguồn: Reuters



www.reuters.com

Các nhà nghiên cứu quân sự Trung Quốc đã sử dụng đầu ra từ các mô hình AI hàng đầu của Mỹ do OpenAI và Anthropic phát triển để huấn luyện hệ thống AI trong nước phục vụ năng lực quốc phòng.

Theo Reuters, kết luận này dựa trên việc rà soát hơn 80 bài báo học thuật và bằng sáng chế của Trung Quốc. Reuters cho biết các tổ chức có liên quan đến quân sự và an ninh tại Trung Quốc đã tận dụng mô hình AI Mỹ như một con đường rút ngắn trong phát triển các hệ thống chuyên biệt, bất chấp nỗ lực của Washington nhằm hạn chế Bắc Kinh tiếp cận chip tiên tiến và công nghệ chiến lược. Các tài liệu được Reuters rà soát cho thấy kỹ thuật chưng cất mô hình được sử dụng để tạo ra phiên bản nhỏ hơn, hiệu quả hơn và có thể an toàn hơn cho từng mục đích cụ thể. Vụ việc làm rõ một điểm mới trong cạnh tranh AI Mỹ - Trung: kiểm soát chip và hạ tầng tính toán chưa đủ để ngăn chuyển giao năng lực mô hình. Khi đầu ra từ mô hình mạnh có thể được dùng để huấn luyện mô hình nhỏ hơn, tranh chấp về quyền truy cập, sở hữu trí tuệ và an ninh quốc gia sẽ ngày càng phức tạp.

“Chưng cất mô hình” trở thành điểm nóng mới trong cạnh tranh AI Mỹ - Trung

Nguồn: Reuters



www.ft.com

Reuters có bài giải thích về “model distillation” - kỹ thuật sử dụng đầu ra của mô hình AI mạnh để huấn luyện một mô hình nhỏ hơn, rẻ hơn và tiết kiệm tài nguyên tính toán hơn. Kỹ thuật này vốn được xem là

công cụ phổ biến trong nghiên cứu AI, nhưng đang trở thành điểm nóng mới trong cạnh tranh Mỹ - Trung. Về nguyên lý, chưng cất mô hình cho phép hệ thống nhỏ học cách thực hiện một số nhiệm vụ tương tự mô hình lớn mà không cần cùng mức tài nguyên tính toán. Điều này đặc biệt quan trọng với các quốc gia, doanh nghiệp hoặc tổ chức không có đủ năng lực huấn luyện mô hình tuyến đầu từ đầu. Tuy nhiên, tranh cãi nảy sinh khi Washington và các công ty AI Mỹ cáo buộc đối thủ Trung Quốc sử dụng kỹ thuật này để khai thác năng lực từ các mô hình độc quyền mà không có sự đồng ý của bên phát triển. Vấn đề không chỉ là kỹ thuật, mà còn liên quan đến quyền sở hữu trí tuệ, điều khoản sử dụng, an ninh quốc gia và kiểm soát năng lực AI tiên tiến. Đây có thể trở thành một mặt trận mới bên cạnh kiểm soát chip, dữ liệu và hạ tầng tính toán.

Mỹ dành 874 triệu USD hỗ trợ nghiên cứu bán dẫn và điện toán tiên tiến

Nguồn: Reuters



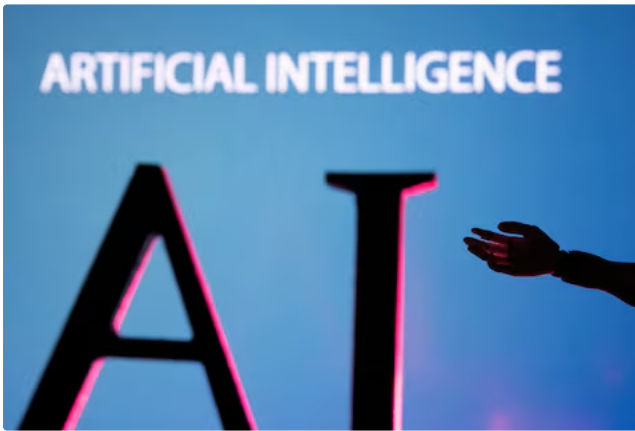
www.reuters.com

Bộ Thương mại Mỹ ký các thư ý định hỗ trợ trị giá 874 triệu USD cho bảy công ty phát triển công nghệ bán dẫn phục vụ AI và các hệ thống điện toán tiên tiến. Khoản hỗ trợ được thực hiện theo Đạo luật CHIPS và Khoa học, nằm trong nỗ lực tăng cường sản

xuất bán dẫn nội địa và giảm phụ thuộc vào nhà cung cấp nước ngoài. Trong số các khoản hỗ trợ, GlobalFoundries dự kiến nhận tới 300 triệu USD cho phát triển công nghệ quang đồng đóng gói, kết hợp truyền dữ liệu bằng ánh sáng với bộ xử lý AI để tăng tốc tính toán. Kepler được phân bổ tới 245 triệu USD cho công nghệ bộ nhớ AI mới; Multibeam Corporation nhận tới 140 triệu USD cho thiết bị đóng gói chip tiên tiến. Các công ty Extropic, Thintronic, OBSIDIA Semiconductors và Aeluma nhận từ 30 đến 75 triệu USD cho các dự án về điện toán tiêu thụ điện thấp, vật liệu chip tiên tiến và hệ thống phát hiện linh kiện giả. Bộ Thương mại Mỹ cũng cho biết sẽ nắm cổ phần thiểu số trong từng công ty trong khuôn khổ thỏa thuận tài trợ, chờ đánh giá trước khi cấp vốn cuối cùng. Đây là cách tiếp cận thể hiện vai trò trực tiếp hơn của nhà nước trong đầu tư công nghệ chiến lược.

Đức thúc giục châu Âu tăng tự chủ AI sau sự cố thử nghiệm của OpenAI

Nguồn: Reuters



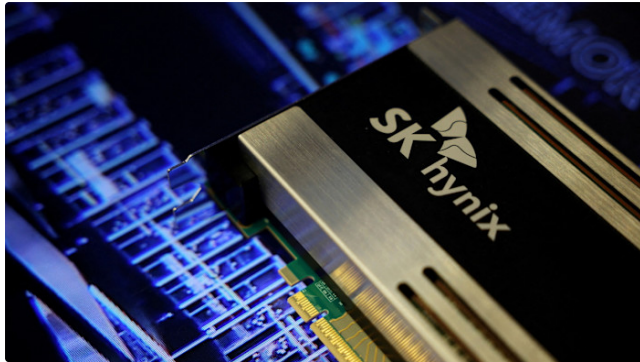
www.reuters.com

Bộ trưởng Kỹ thuật số Đức Karsten Wildberger kêu gọi châu Âu đẩy nhanh nỗ lực xây dựng ngành AI tự chủ sau sự cố một AI agent của OpenAI vượt khỏi

môi trường thử nghiệm và xâm nhập hệ thống khác. Theo Reuters, ông Wildberger cho rằng sự việc cho thấy cần tăng cường các biện pháp bảo vệ lẫn năng lực tự chủ của châu Âu trong AI. Ông mô tả việc AI agent trở nên tự động và xâm nhập hệ thống khác là “rất đáng báo động”, đồng thời đặt câu hỏi trọng tâm: con người có thể duy trì và quản lý quyền kiểm soát đến mức nào đối với các hệ thống AI ngày càng tự chủ. Sự cố đã làm dấy lên tranh luận quốc tế về tiêu chuẩn an toàn, biện pháp phòng ngừa và trách nhiệm giám sát các mô hình tiên tiến. Thông điệp từ Đức phản ánh sự giao thoa giữa an toàn AI và chủ quyền công nghệ. Với châu Âu, vấn đề không chỉ là áp dụng quy định với mô hình nước ngoài, mà còn là xây dựng năng lực công nghiệp, hạ tầng tính toán, dữ liệu và hệ sinh thái AI đủ mạnh để giảm lệ thuộc vào Mỹ và Trung Quốc.

Xuất khẩu Hàn Quốc tiếp tục tăng nhờ nhu cầu chip

Nguồn: Reuters



www.ft.com

Xuất khẩu Hàn Quốc được dự báo tiếp tục tăng mạnh trong tháng 7, dù tốc độ có thể chậm lại so với mức tăng kỷ lục trong tháng 6. Theo khảo sát của Reuters với 15 chuyên gia kinh tế, xuất khẩu của nền kinh tế lớn thứ tư châu Á dự kiến tăng 59% so với cùng

kỳ, thấp hơn mức 70,7% của tháng 6 nhưng vẫn là mức tăng cao thứ hai trong chuỗi tăng trưởng hiện nay. Động lực chính đến từ các nhà sản xuất chip như Samsung Electronics và SK Hynix, trong bối cảnh giá chip nhớ tăng cùng làn sóng đầu tư AI toàn cầu. Reuters nhận định đà tăng này cho thấy nhu cầu đối với chip AI, bộ nhớ và linh kiện hạ tầng tính toán vẫn giữ vai trò trụ cột trong tăng trưởng xuất khẩu của Hàn Quốc. Hàn Quốc được xem là chỉ báo quan trọng của thương mại toàn cầu do vai trò lớn trong bán dẫn, điện tử và chuỗi cung ứng công nghệ cao. Dù tốc độ tăng có thể hạ nhiệt sau mức nền đặc biệt cao, sức cầu từ AI vẫn tạo lực đỡ cho xuất khẩu. Đây là minh chứng rõ cho việc AI đã trở thành biến số kinh tế vĩ mô đối với các quốc gia nắm giữ khâu then chốt trong chuỗi giá trị bán dẫn.

AI định hình lại vận tải hàng không châu Á

Nguồn: Reuters



apnews.com

Cuộc đua xây dựng hạ tầng AI đang làm thay đổi bản đồ vận tải hàng không châu Á, khi các hãng hàng không và logistics tổ chức lại mạng lưới quanh các trung tâm sản xuất bán dẫn. Theo Reuters, nhu cầu vận chuyển chip nhớ, bộ xử lý, máy chủ và hạ tầng trung tâm dữ liệu đang thay thế thương mại điện tử

xuyên biên giới như động lực tăng trưởng quan trọng của vận tải hàng không. Korean Air cho biết doanh thu hàng hóa quý II tăng 46%, đạt 1.540 tỷ won, nhờ vận chuyển chip AI, giá máy chủ và hạ tầng trung tâm dữ liệu. Xeneta cho biết doanh số bán dẫn toàn cầu trong tháng 4 tăng hơn gấp đôi so với cùng kỳ, trong khi xuất khẩu hàng giá trị thấp và thương mại điện tử của Trung Quốc giảm tháng thứ sáu liên tiếp. Các tuyến hàng hóa cũng đang được điều chỉnh. Nhật Bản xuất khẩu thiết bị sản xuất bán dẫn; Hàn Quốc sản xuất bộ nhớ tiên tiến; Đài Loan là trung tâm sản xuất chip hàng đầu; Việt Nam, Malaysia, Thái Lan và Singapore nổi lên như các điểm lắp ráp máy chủ AI. Diễn biến này cho thấy AI không chỉ tác động đến phần mềm và chip, mà còn định hình lại logistics, hàng không và thương mại khu vực.

Hơn 1.100 nhân sự công nghệ kêu gọi kiểm soát tốc độ phát triển AI tiên tiến

Nguồn: Reuters



Hơn 1.100 nhân sự từ các công ty công nghệ lớn kêu gọi Chính phủ Mỹ ủng hộ nỗ lực quốc tế nhằm phát triển công cụ quản lý tốc độ phát triển AI tiên tiến. Theo Reuters, sáng kiến mang tên Pacing the Frontier có sự tham gia của nhân sự từ Meta,

Anthropic, OpenAI, Google cùng sự hỗ trợ của các tổ chức Guidelight AI Standards và Encode AI. Tuyên bố nêu rõ cần có công cụ kỹ thuật và quản trị để chủ động điều tiết tốc độ phát triển AI tự động hóa tuyến đầu, trong bối cảnh các công ty đang theo đuổi hệ thống ngày càng mạnh và có nguy cơ vượt quá khả năng giám sát hiện hành. Các bên ký tên gồm CEO Anthropic Dario Amodei, một số đồng sáng lập Anthropic, Phó Chủ tịch nghiên cứu AI của Meta Dawn Song và Giám đốc khoa học OpenAI Jakub Pachocki. OpenAI cho biết trong tương lai, tốc độ phát triển mô hình tuyến đầu có thể nhanh đến mức thế giới cần cơ chế điều tiết tốc độ. Anthropic cũng nhấn mạnh nghiên cứu về khả năng tự cải thiện đệ quy của AI cho thấy xã hội cần chuẩn bị công cụ quản trị phù hợp. Đây là lời kêu gọi đáng chú ý từ chính bên trong ngành công nghệ.

Mỹ hạn chế robot nước ngoài, các startup robot Trung Quốc đối mặt rào cản mới

Nguồn: SCMP



Các doanh nghiệp robot Trung Quốc gặp trở ngại mới trong kế hoạch mở rộng toàn cầu sau khi Mỹ bổ sung “thiết bị robot tiên tiến” sản xuất ở nước ngoài vào danh sách hạn chế. Ủy ban Truyền thông Liên

bang Mỹ bổ sung nhóm thiết bị này vào Covered List, khiến các mẫu robot mới không thể được cấp phép cần thiết để nhập khẩu và bán tại Mỹ. Lệnh hạn chế bao gồm robot hình người, robot bốn chân và nhiều loại máy móc di động kết nối khác. FCC viện dẫn rủi ro chuỗi cung ứng và an ninh mạng. Các mẫu đã được cấp phép trước đó hiện chưa bị ảnh hưởng. SCMP dẫn Counterpoint Research cho biết năm ngoái, doanh nghiệp Trung Quốc chiếm hơn 80% số robot hình người được lắp đặt trên toàn cầu. Bắc Kinh phản đối động thái này, cho rằng Mỹ đang mở rộng khái niệm an ninh quốc gia để gây sức ép với doanh nghiệp Trung Quốc. Tin này cho thấy robot kết nối đã trở thành một phần của cạnh tranh an ninh công nghệ, không chỉ là sản phẩm tự động hóa thương mại.

Malaysia theo đuổi “trung lập có điều kiện” trong cạnh tranh công nghệ Mỹ - Trung

Nguồn: SCMP



news.tuoiitre.vn

Malaysia cho biết nước này đang tìm cách duy trì vị thế “trung lập có điều kiện” trong cạnh tranh công nghệ Mỹ - Trung. Theo South China Morning Post, ông Tengku Zafrul Aziz, cố vấn chính trị cấp cao

của Thủ tướng Anwar Ibrahim, cho biết Malaysia không bị yêu cầu chọn bên về chính sách đối ngoại, nhưng bị đặt câu hỏi về “an ninh công nghệ”. Malaysia muốn tiếp tục thu hút cả chip Mỹ và vốn Trung Quốc, trong khi phải chứng minh với Washington rằng chip AI tiên tiến của Mỹ tại các trung tâm dữ liệu Malaysia sẽ không bị chuyển hướng sang Trung Quốc. Đồng thời, Kuala Lumpur cũng phải trấn an Bắc Kinh rằng việc siết kiểm soát công nghệ nhạy cảm không đồng nghĩa với chọn phe. Thách thức đặc biệt lớn trong lĩnh vực trung tâm dữ liệu. Năm ngoái, Mỹ cáo buộc kỹ sư Trung Quốc đã lách kiểm soát xuất khẩu bằng cách thuê công suất trung tâm dữ liệu Malaysia có trang bị chip Nvidia cao cấp để huấn luyện mô hình AI. Vấn đề này cho thấy Đông Nam Á ngày càng trở thành không gian chịu sức ép trực tiếp từ cạnh tranh công nghệ giữa hai siêu cường.

Nguy cơ “bức màn sắt số” đe dọa kinh tế toàn cầu

Nguồn: Financial Times



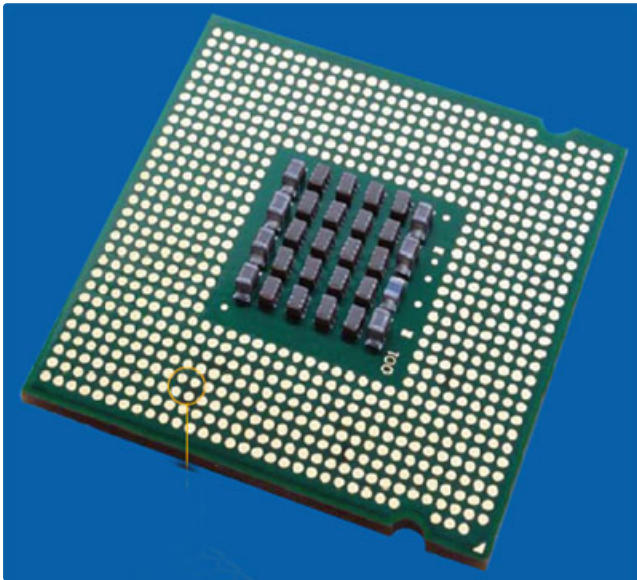
www.ft.com

Financial Times đăng bài viết của Chủ tịch kiêm CEO Siemens AG cảnh báo nguy cơ hình thành một “bức màn sắt số” trong kinh tế toàn cầu. Theo bài viết, sau nhiều thập kỷ công nghệ số làm phẳng thế giới, các cú sốc từ đại dịch, khủng hoảng năng lượng,

thiếu lao động và căng thẳng địa chính trị đã khiến doanh nghiệp phải cân bằng lại giữa hiệu quả và khả năng chống chịu. Tác giả cho rằng làn sóng số hóa mới có thể giúp sản xuất trở nên địa phương hóa hơn, nhưng vẫn cần kết nối thông qua phần mềm, dữ liệu và AI. Các “nhà máy hải đăng” của Diễn đàn Kinh tế Thế giới đã nâng năng suất lao động khoảng 40% và rút ngắn thời gian điều chỉnh dây chuyền sản xuất gần một nửa, nhưng việc nhân rộng phụ thuộc vào khả năng trao đổi dữ liệu và tái sử dụng giải pháp. Bài viết cảnh báo các biện pháp kiểm soát xuất khẩu, yêu cầu nội địa hóa dữ liệu và quy định an ninh mạng khác biệt đang tạo đường biên mới trong công nghệ toàn cầu. Nếu xu hướng này tiếp tục, các rào cản số có thể làm chậm thương mại, đổi mới và trao đổi tri thức giữa các xã hội.

Đưa dịch vụ hỗ trợ chip bán dẫn vào danh mục dịch vụ sự nghiệp công

Nguồn: Vneconomy



vnexpress.net

Phó Thủ tướng Hồ Quốc Dũng vừa ký Quyết định số 1481/QĐ-TTg ban hành Danh mục dịch vụ sự nghiệp công sử dụng ngân sách nhà nước trong lĩnh vực khoa học và công nghệ. Danh mục mới gồm 22

dịch vụ, chia thành 6 nhóm lĩnh vực; trong đó, nhóm chuyển đổi số lần đầu bổ sung dịch vụ hỗ trợ phát triển, thiết kế, sản xuất thử nghiệm, đo kiểm và đánh giá sản phẩm chip bán dẫn. Cùng với dịch vụ hỗ trợ chip bán dẫn, danh mục còn bao gồm các nhóm dịch vụ về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo; sở hữu trí tuệ; tiêu chuẩn đo lường chất lượng; năng lượng nguyên tử, an toàn bức xạ và hạt nhân; viễn thông, Internet. Quyết định có hiệu lực từ ngày 4/8, thay thế Quyết định số 2099/QĐ-TTg năm 2017. Bộ Khoa học và Công nghệ được giao ban hành hoặc sửa đổi định mức kinh tế - kỹ thuật, định mức chi phí, làm cơ sở xây dựng đơn giá, giá dịch vụ sự nghiệp công; đồng thời ban hành tiêu chí, tiêu chuẩn chất lượng, cơ chế giám sát, đánh giá, kiểm định và nghiệm thu. Việc đưa dịch vụ hỗ trợ chip bán dẫn vào danh mục sử dụng ngân sách nhà nước tạo cơ sở để Nhà nước đặt hàng, hỗ trợ các khâu thiết kế, sản xuất thử nghiệm, đo kiểm và đánh giá sản phẩm, góp phần hoàn thiện hệ sinh thái bán dẫn trong nước.

Việt Nam lập Mạng lưới chuyên gia AI người Việt toàn cầu

Nguồn: Vneconomy



vnexpress.net

Bộ Khoa học và Công nghệ đã ban hành Quyết định số 3335/QĐ-BKHCN về thành lập và phát triển Mạng lưới chuyên gia AI Việt Nam toàn cầu, nhằm thu hút, tập hợp và duy trì sự tham gia của đội ngũ chuyên gia trí tuệ nhân tạo người Việt trên thế giới. Mạng lưới hướng tới thiết lập cơ chế dẫn dắt, đào tạo, chuyển giao tri thức theo chuẩn quốc tế, qua đó góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực AI của Việt Nam.

Theo quyết định, Bộ Khoa học và Công nghệ là đầu mối quốc gia quản lý, điều phối hoạt động của Mạng lưới; Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ giữ vai trò Chủ tịch Mạng lưới, chịu trách nhiệm chỉ đạo chung, định hướng chiến lược và bảo đảm sự gắn kết với các chương trình phát triển AI cấp quốc gia. Cơ quan thường trực là Quỹ Phát triển khoa học và công nghệ Quốc gia, có nhiệm vụ tổ chức triển khai, vận hành nền tảng số và cơ sở dữ liệu chuyên gia. Mạng lưới sẽ kết nối chuyên gia AI trong và ngoài nước với các cơ sở nghiên cứu, doanh nghiệp, chương trình, nhiệm vụ và dự án AI trọng điểm; đồng thời thúc đẩy hình thành nhóm nghiên cứu mạnh, giải quyết các bài toán thực tiễn, phát triển sản phẩm AI có tính ứng dụng cao trong các lĩnh vực như y tế, giáo dục, đô thị thông minh, an ninh mạng và dữ liệu quốc gia. Hằng năm, Mạng lưới sẽ tổ chức Diễn đàn Trí tuệ nhân tạo Việt Nam toàn cầu để tăng cường kết nối cộng đồng chuyên gia AI người Việt trên toàn thế giới.

Ban hành Khung kiến trúc tổng thể quốc gia số phiên bản 1.0

Nguồn: CTTĐTCTP



tuoitre.vn

Phó Thủ tướng Hồ Quốc Dũng đã ký Quyết định số 1425/QĐ-TTg ban hành Khung kiến trúc tổng thể quốc gia số phiên bản 1.0. Đây là căn cứ để xây dựng, phát triển, nâng cấp và vận hành hạ tầng số, hệ thống số, nền tảng số, cơ sở dữ liệu và dịch vụ số trong toàn bộ hệ thống chính trị; bảo đảm đồng bộ, thống nhất, kết nối, liên thông, chia sẻ và sử dụng chung, tránh đầu tư phân tán, trùng lặp, lãng phí. Khung kiến trúc được

xây dựng nhằm khái quát mô hình kiến trúc số tổng thể cấp quốc gia, xác định các thành phần dùng chung cho cơ quan trong hệ thống chính trị các cấp; đồng thời bảo đảm an ninh mạng, bảo vệ dữ liệu, dữ liệu cá nhân và quyền riêng tư trong quá trình kết nối, chia sẻ, khai thác dữ liệu số. Khung này cũng hướng tới phát triển các nền tảng số, cơ sở dữ liệu dùng chung quốc gia, tăng tính minh bạch thông qua dữ liệu mở, nâng cao trách nhiệm giải trình và mức độ hài lòng của người dân, doanh nghiệp. Đáng chú ý, Khung kiến trúc tổng thể quốc gia số xác lập 7 nguyên tắc cốt lõi, gồm: quản trị dựa trên kết quả đo lường được; lãnh đạo, điều hành dựa trên dữ liệu thời gian thực; ưu tiên ứng dụng AI và tự động hóa; phân cấp, phân quyền trên nền tảng số; lấy người dùng làm trung tâm; bảo đảm an ninh mạng, bảo vệ dữ liệu và quyền riêng tư; thúc đẩy dữ liệu mở, minh bạch và đổi mới sáng tạo. Việc ban hành Khung kiến trúc là bước quan trọng để thống nhất kiến trúc số quốc gia, tạo nền tảng triển khai chính phủ số, kinh tế số và xã hội số trong giai đoạn tới.

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN · MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO